

prima instanță – S. Procopciuc
instanța de apel – N. Traciuc, E. Fistican, Iu. Cotruță

dosarul nr. 2ra-3243/13

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ion Dodon și Andrei Dodon

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Melnicenco împotriva lui Ion Dodon și Andrei Dodon cu privire la apărarea dreptului de vecinătate și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Dodon și Andrei Dodon și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2011, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 19 mai 2011, Ion Melnicenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Dodon și Andrei Dodon cu privire la apărarea dreptului de vecinătate și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că el locuiește în sat. Ivancea, r-nul Orhei, casa lui fiind amplasată în vecinătate cu gospodăria pârâților.

Menționează că de mai mulți ani sunt în relații de conflict cu pârâții din cauza că ei au construit mai multe acareturi pentru întreținerea păsărilor și animalelor în nemijlocita apropiere a casei lui.

Afirmă că acareturile în care sunt întreținute porcine, bovine, găini, rațe, iepuri și alte animale sunt amplasate la o distanță de la 0,5 m până la 3m de gospodăria lui, fapt care-i creează condiții de trai insuportabile, anti-sanitare din cauza aerului poluat, mirosului urât și a insectelor, care se adună la grămezile de deșeuri și băligar.

Susține că în ograda gospodăriei lui este construită o fântână-mină cu apă potabilă, iar din cauza impurităților, care se scurg în sol din acareturile de întreținere a animalelor, situate la 14, 18 și 20 metri de fântână, apa este poluată.

Indică că s-a adresat de mai multe ori la organele abilitate, solicitând luarea măsurilor de rigoare, însă fără nici un rezultat.

La fel, menționează că pârâții au ignorat totalmente propunerile, prescripțiile și preîntâmpinările parvenite de la instituțiile de stat în vederea soluționării litigiului.

Astfel, prin scrisoarea comisiei formate de către Președintele raionului Orhei, Andrei Dodon și Ion Dodon au fost atenționați că conform Regulamentului igienic „Cerințele privind calitatea apei potabile la aprovizionarea decentralizată, protecția surselor, amenajarea și menținerea fântânilor, cișmelelor” nr. 06.6.3.18-96 din 23 februarie 1996, la fel și cerințelor sanitare provizorii „Cu privire la amplasarea, amenajarea și întreținerea fermelor, gospodăriilor zootehnice, avicole mici și de creștere a fiarelor în condiții particulare și cooperatiste pe teritoriul RM”, locurile de întreținere a păsărilor, animalelor se amplasează la o distanță nu mai mică de 50 m de la instalațiile de captare a apei, fântânii. Tot prin această scrisoare li s-a propus să selecteze un loc în gospodăria lor pentru reamplasarea acareturilor la distanța respectivă.

Afirmă că în urma controlului efectuat de către Centrul de Medicină Preventivă Orhei s-a constatat, că la 04 noiembrie 2009 Ion Dodon și Andrei Dodon întrețineau în acareturile lor 50 păsări, 4 porcine și un vițel, acareturile fiind amplasate la 4-5 metri de casa de locuit și la 18 metri de fântâna-mină, fapt ce contravine Cerințelor Sanitare Provizorii „Cu privire la amplasarea, amenajarea și întreținerea fermelor zootehnice, avicole mici și de creștere a fiarelor în condiții particulare și cooperatiste pe teritoriul RM” nr. 1-1992 din 03 decembrie 1992 și i s-a propus reamplasarea lor în termen de 30 zile, coordonând preventiv locul amplasării.

Susține că indicații obligatorii de reamplasare a acareturilor din gospodărie pârâții au primit și de la Inspekția Ecologică de Stat Orhei, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 02-16-230 din 06 octombrie 2009.

De asemenea, afirmă că prin acțiunile pârâților i-au fost cauzate suferințe psihice lui și familiei sale, din cauza condițiilor insuportabile de trai pe un timp îndelungat, care persistă până în prezent, precum și indicând că au fost tratați în mod batjocoritor, ignorându-li-se cerințele legitime cu privire la dreptul la o viață decentă.

Mai menționează că a fost nevoit, în detrimentul timpului lui de muncă și de odihnă, de nenumărate ori să apeleze la diferite organe de stat, abilitate cu drepturi de soluționare a litigiilor de acest gen.

Solicită obligarea lui Andrei Dodon și Ion Dodon de a reamplasa acareturile de întreținere a animalelor și păsărilor la o distanță de 30 metri de casa de locuit a lui, obligarea pârâților de a reamplasa acareturile de întreținere a animalelor și păsărilor la o distanță de 50 m de la fântâna-mină, situată în gospodăria lui, încasarea de la pârâți în beneficiul lui a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciului moral și încasarea taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2011 a fost admisă acțiunea, obligați Ion Dodon și Andrei Dodon să reamplaseze acareturile de întreținere a animalelor la o distanță de 15 metri, de la casa de locuit a lui Ion Melnicenco, cu obligarea lor de a reamplasa acareturile de întreținere a animalelor și păsărilor la o distanță de 50 metri și de la fântâna-mină, încasat de la Ion Dodon și Andrei Dodon cu titlu de prejudiciu moral suma de 1000 lei. La fel a fost dispusă și încasarea taxei de stat în beneficiul statului în sumă de 150 lei în mod solidar. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2011 a fost admis apelul declarat de către Andrei Dodon și Ion Dodon, casată hotărârea primei instanțe și

pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea, obligați Andrei Dodon și Ion Dodon să reamplaseze acareturile de întreținere a animalelor la o distanță de 15 metri de la casa de locuit și 50 metri de la fântâna-mină de gospodăria lui Ivan Melnicenco și încasat în mod solidar, de la pârâți cu titlu de prejudiciu moral suma de 1000 lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 150 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2012 a fost admis recursul declarat de Andrei Dodon și Ion Dodon, casată decizia instanței de apel și remisă pricina în instanța de apel pentru rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013 a fost respins apelul declarat de către Ion Dodon și Andrei Dodon și menținută hotărârea primei instanțe.

La 24 iulie 2013, Ion Dodon și Andrei Dodon au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu deciziei instanței de apel, considerând că instanța de apel nu a elucidat corect circumstanțele acțiunii, deoarece terenul pe care îl dețin ei cu titlu de proprietate are în componența sa și teren agricol, pe care nu putem amplasa nimic fără o oarecare autorizație specială.

La fel, menționează că conform schemei prezentate de către Ion Moga (Melnicenco), se poate de concluzionat că nu este suficient spațiu (50 metri) pentru a amplasa la o așa distanță fântâna, iar cei 15 metri prevăzuți pentru acareturi sunt la nivel de recomandare și nu sunt obligatorii după cum a menționat intimatul.

Invocă că la examinarea cauzei în prima instanță, nu au fost citați conform legii, nu au fost ascultați nici în ședința instanței de apel, care a menționat, că au fost avertizați de Centrul de Medicina Preventivă Orhei și Inspekția Ecologica Orhei să strămute acareturile la o anumită distanță, la care Ion Dodon a acceptat însă, nu s-a luat în considerație în ședințele de judecată a ambelor instanțe refuzul lui Ion Dodon de a semna Actul unic al Inspekției Ecologice de Stat nr. 047117 din 23 octombrie 2009 și a obiecțiilor înaintate de el la 07 decembrie 2009 și la 21 ianuarie 2010 în privința dezacordului către Inspekția Ecologica Orhei și Centrul de Medicina Preventivă Orhei.

Consideră că Inspekția Ecologică Orhei și Centrul de Medicină Preventivă Orhei la obiecțiile dezacordului înaintat, nu a reacționat prompt și nu a soluționat problema până la final.

Susțin că instanțele de judecată au aplicat eronat analogia legii cu încălcarea cerințelor dispozițiilor art. 387, 400 alin. (2) lit. d).

Afirmă că nu a fost luat în considerație că cerințele de amplasare a construcțiilor auxiliare pentru creșterea fiarelor și distanța până la casele vecine, cum este prevăzut în pct. 1.2 și conform anexei nr. 1 a Regulamentului poartă o dispoziție de recomandare.

Indică că Regulamentul menționat al cerințelor sanitare „Cu privire la administrarea, amenajarea și întreținerea fermelor zootehnice, avicole mici și de creșterea a fiarelor în condiții particulare și cooperatiste pe teritoriul RM” nr. 1-1992 din 03 decembrie 1992, aprobate de medicul - sanitar principal de stat al RM, V. Vangheli, nu este aprobat de Guvernul RM, după cum prevede art. 33, pct. 2 al Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. XVI din 03 februarie 2009.

Menționează că executarea hotărârii și deciziei, și anume de a schimba acareturile la distanța de 15 metri și 50 metri de la fântâna arteziană, care nu se exploatează mai mult de 20 ani din lipsa de apă, este imposibilă din motivul afectării drepturilor vecinului din partea opusă.

Mai indică că casa individuală în care ei locuiesc a fost construită de bunel în anul 1923, construcțiile auxiliare fiind reînnoit cu 40-50 ani în urmă, fapt care se confirmă prin Adeverința nr. 38 din 10 ianuarie 2012, eliberată de Primăria com. Ivancea.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Dodon și Andrei Dodon nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Este lipsită de suport și invocarea recurențelor precum că nu au fost citați legal la examinarea cauzei în prima instanță nu au fost citați, or din materialele dosarului rezultă că Ion Dodon și Andrei Dodon au fost înștiințați pentru ședința de judecată din 21 iunie 2011, fapt ce se confirmă prin aviz telegrafic recepționat de ultimii la 15 iunie 2011 (f. d. 27).

La fel, este apreciată critic și afirmația recurențelor cu privire la faptul nici pentru ședința instanței de apel nu au fost citați în mod legal, deoarece la caz se constată că ultimii au fost citați pentru ședința instanței de apel din 15 ianuarie 2013, fapt ce se atestă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 122).

Aici este de remarcat că articolul 100 alin. (3) CPC, direct statuează că în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs constată că odată ce recurenții au fost citat în mod legal pentru o ședință anterioară, aceștia nu mai pot invoca lipsa

citării pentru ședințele ulterioare atât ale primei instanțe, cât și ale instanței de apel, or recurenții nu au demonstrat că au fost în imposibilitatea de a cunoaște despre judecarea cauzei la aceste date.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ion Dodon și Andrei Dodon, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ion Dodon și Andrei Dodon ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul lui Ion Dodon și Andrei Dodon se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tatiana Răducanu

Sveatoslav Moldovan